

PROA DE PALAMOS

N.º 100 - Octubre 1974

Depósito Legal: GE-176 - 1965

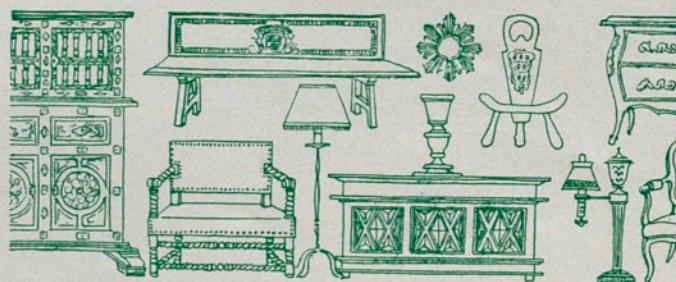
Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

TRAMONTAN

**MUEBLES
ARTESANIA
DECORACION**

Sala de Exposiciones

Construcción y restauración de
muebles de todos los estilos
Proyectos de decoración en general.
Tapicerías, fundas, cortinajes,
Lámparas, etc.

Avda. Generalísimo, 61 - Teléfono 314485

PALAMÓS

P O R T A D A

Visitants al III Concurs-Exposició
de Canaricultura - Palamós 1974

Foto Crosa

Cent sortides al carrer

Amb el present número completem el primer centenar de números de PROA DE PALAMÓS. Així, a pal sec, no és pas una xifra per a impressionar ningú, però si la voltem de les seves circumstàncies peculiars, la cosa ja pren un aire més significatiu, almenys per a nosaltres lectors i redactors de la Revista.

En primer lloc, en la petita història de les publicacions de poble, cent números ja són un motiu justificat d'orgull si tenim en compte la gran quantitat de publicacions periòdiques que han mort abans, molt abans d'arribar a aquesta xifra. Segonament, no cal deslligar aquest cent números de PROA DE PALAMÓS dels cent-deu números de PROA que tenen al darrera. De fet formen un sol bloc que cobreix un període de dinou anys, del 1955 al 1974. És una edat que ja compta per una publicació d'aficionats. Finalment remarquem que aquest període de dinou anys és segurament el de més ràpida evolució i de canvis més radicals que ha registrat la Vila, i que PROA n'és la crònica. Per si el mot crònica pogués semblar massa ambiciós, ens contentarem de qualificar la col·lecció de PROA d'almenys, la font de dades més copiosa que pugui trobar aquell que busqui determinada informació o vulgu historiar aquest període de la vida de Palamós, per tants conceptes interessantíssim.

El nostre número cent té, doncs, almenys per a nosaltres, un significat molt més profund del que pot suggerir a un estrany la xifra pelada del centenar. És amb aquest esperit que ens presentem als nostres lectors amb aquest número al qual no hem volgut donar caràcter d'extraordinari, limitant-nos a remarcar el que significa per a nosaltres vist en profunditat. Pel demés és un número com els altres.

La història de PROA DE PALAMÓS durant aquests anys no registra cap revolució, cap canvi sobtat en el to, el tarannà i el contingut de la Revista. Hi han hagut, certament, canvis en forma d'evolució constant a to amb els temps, que es fa palesa amb sorprenent relleu si comparem números vells amb números d'ara. Aquestes diferències comprenen variats aspectes que el lector detectarà per ell mateix, però n'hi ha un que, si bé ha estat captat igualment pel lector atent, volem donar-nos el gust de remarcar-lo expressament. Ens referim a la col·laboració de la joventut.

Sempre hem estat conscients que el grup dels que fem PROA va enveïllint, que hi cal una renovació i que aquesta renovació i continuïtat han de fer-se forçosament amb gent jove. Amb aquest objectiu ja fa anys que venim sollicitant la col·laboració dels joves, oferint-los tota mena de facilitats en quant a espai a la Revista i a llibertat en els temes. La nostra reiterada invitació va tenir algunes respostes que resultaren ser entrades de cavall sicilià; molta polseguera i grans projectes, però el buf se'ls acabà abans del tercer round. Malgrat aquests fracassos no deixàrem d'aprofitar totes les ocasions per a insistir prop dels que ens semblaven ser una possibilitat. Fa quatre o cinc anys va iniciar-se algun acostament. Vingueren dos o tres nois, un a un, no en grup, proposant la publicació d'un article i amb el propòsit d'enviar-ne d'altres. Naturalment, acceptàrem complaguts aquests oferiments escalonats, que darrerament s'han accentuat i ara, per fi, podem dir que hi ha un grup de joventut que col·labora a la nostra Revista amb certa assiduïtat.

Aquest és, sense cap dubte, el fet més important i més constructiu que s'ha produït en el curs d'aquest centenar de números: uns quants nois que, sense formar un grup organitzat, escriuen lliurement sobre allò que els interessa sense, per part nostra, cap imposició de tema. No és un grup nombrós, però tots demostren aptituds i ganes de col·laboració, i tenim l'esperança que el grup anirà enfortint-se fins a assegurar, per nombre, per esperit i per qualitat, el futur de la Revista. És a ells als qui voldríem passar, sense presses però sense tardar massa, la torxa encesa.

PROA DE PALAMÓS

REVISTA MENSUAL - *Organò de la Casa Municipal «Villa de Palamós»*

Director: LUIS BOFILL SERRA - Redacció y Administración: Ave María, 3

Dep. Legal: GE-176-1965 - Imp. Grassot - Londres, 16 - Palamós - Precio del ejemplar: 15 Ptas. - N.º 100 - Octubre 1974

1474 - 1974

El cinquè centenari del primer llibre imprès en català

Intentem situar l'aparició del primer llibre imprès en català en l'entreteixit de la història de la impremta i senyalar la dependència que lliga aquell aconteixement amb uns treballs que es desenvolupaven en un obscur obrador de Magúncia durant la quarta dècada del segle XV.

A l'escola primària ens varen fer aprendre que la impremta fou inventada per Gutenberg l'any 1445. Dir-ho així és simplificar a l'extrem i adhuc falsejar una història molt complexa sobre la qual els bibliògrafs i els historiadors encara no s'han posat del tot d'acord. El fet és que Gutenberg no va inventar la impremta si entenem per tal l'art de reproduir en tants exemplars com se vulgui un text o dibuix, premsant el paper sobre una planxa gravada i entintada. La impremta així entesa, data de molt abans de Gutenberg. Es gravava sobre blocs de fusta i si bé això permetia de fer moltes còpies ràpidament (comparat amb les còpies a mà), tenia greus inconvenients, entre ells la llarga feina de gravar i la inutilitat de la planxa un cop feta la tirada. Els llibres així fets (xilogràfics) solien tenir molts dibuixos o estampes i poc text. Es comprèn que no resolien el problema, que s'anava accentuant, de substituir la còpia a mà, lençíssima i propensa a errades.

No sabem de qui fou la idea genial —veritable o de Colom— de fer els tipus solts i juntar-los formant les paraules, tipus que no quedaven inutilitzats sinó que servien per a compondre altres i altres textos. Hi ha notícies de que la idea es posà en pràctica a la Xina el segle XII, però la cosa no prosperà, potser degut als milers de signes que comporta l'idioma. A Europa, principalment a l'Alemanya i Holanda, sembla que abans de mig segle XV ja es coneixien i usaven tipus mòbils de fusta. Recordem que el paper (també inventat pels xinesos) era ja dús generalitzat a Europa; que s'havien inventat les tintes grasses i que les premeses de vi i oli que s'utilitzaven al principi s'havien modificat adaptant-les a la nova funció. Existien, doncs, uns elements bàsics, per bé que en estat rudimentari i amb molts problemes per resoldre. Un d'ells, potser el més gros, era la dificultat de la talla dels tipus petits en fusta i llur ràpida inutilització amb l'ús.

En aquest moment en que tot estava madur, sorgeix l'home que servint-se de tots aquests elements dóna a l'art d'imprimir la gran empenta que marcaria el començament d'una nova edat i faria de la impremta el gran vehicle de la difusió de la cultura, encara avui no substituït. Gutenberg, orfebre d'ofici,

aplicà la tècnica de gravar medalles a gravar lletres en punxons d'acer amb els quals encunyava sobre coure les matrius o motilles on es fonien després els tipus utilitzant un metall tou i de baix punt de fusió, probablement el plom ja des d'un principi. Aquest fou el principal invent de Gutenberg. En realitat, doncs, Gutenberg és l'inventor de la tipografia en la versió que, salvant perfeccionsaments, està encara avui en plena vigència.

En el seu obrador, a Magúncia, Gutenberg i els seus socis i operaris s'esforçaren en mantenir secreta no solament la idea dels tipus metàl·lics, sinó principalment la tècnica d'obtenir-los. Encara que llavors l'espionatge industrial no estava organitzat, com avui, ja va sens dir que aviat el secret anà deixant de ser-ho. L'art d'imprimir tipogràficament es difundí per l'Alemanya amb, en part, l'ajut dels tipògrafs que fugiren de Magúncia quan la ciutat fou saquejada el 1462. Els impressors que, al principi eren ambulants i carretejaven els estris d'imprimir, s'estengueren per tot Europa. En vingueren a Espanya, de primer antuvi a Barcelona, Saragossa i València. A Barcelona, si deixem de banda un cas dubtos, el primer llibre s'imprimí l'any 1475. A Saragossa també. Pel que fa a Girona, tardarem a estrenar-nos: el primer llibre, el *Memorial del Peccador* hi fou imprès el 1483. A València és segur que hi funcionava una impremta a les primeries de l'any 1474. D'aquesta data és el primer llibre imprès en català, del qual celebrem aquest any el cinquè centenari.

* * *

Durant el segle XV la influència del Renaixement es fa sentir en els països de parla catalana en la manera de pensar, l'humanisme, l'art i la literatura. Inclús els reis encoratgen les traduccions dels clàssics i la poesia. La llengua vulgar va guanyant terreny al llatí en el llenguatge escrit i culte. Alts personatges patrocinen certàmens literaris que desperten viu interès entre la gent de lletres. Durant la segona meitat del segle aquestes justes literàries sovintegen en els països catalans amb una lògica concentració en els nuclis de cultura que són les ciutats de Barcelona i València.

És, doncs, en uns moments de vitalitat de les lletres catalanes que arriba la novetat transcendental de la impremta tipogràfica en metall. La conjunció d'aquestes dues circumstàncies no podia produir altre resultat que llibres. El primer de que hi ha notícia fou imprès a València l'any 1474. Era la conseqüència directa de l'invent de Gutenberg i nasqué del caiu d'un certamen literari que va convocar «el venerable Mossèn Bernat Fenollar, prevere e domer de la Seu de la insigne Ciutat de Valencia, de manament e ordinació del Spectacle senyor frare Luis Despuig, Mestre de Montesa e Visrey en tot lo Regne de Valencia». l'11 de febrer de 1474. Les bases del certamen eren ben simples: tema, trobes en lloança de la Verge Maria en qualsevol llengua; premi, «un troç de drap de vellut negre apte e bastant per un gipo».

La crida tingué èxit no solament entre els literats sinó també entre persones d'alta posició social (cavallers, canonges), també en l'alta burgesia (notaris, metges) i no hi faltaren representants del poble (menestrals, estudiants). Hi participaren escriptors ja famosos com Jaume Roig, Roic de Corella, Jaume Ga-

Les obres o trobes dauall ferites les quals trac
ten de labors dela sacratissima verge María
foren fetes e ordenades p los trobadors dei9 e
en cascuna deles dites obres scrits respondents a
una senténcia o seria òl mes prop insertal libel
o cartell ordenat p lo uenerable mosè Bernat
fenollar preuere e domer dela Seu òla insigne
Ciutat de Valencia de manament e ordinatio
del Spectable senyor frare Luis despuig Me
stre de Muntesa e Visrey en tot lo Regne de
Valencia Lo qual senyor com adeuot dela uer
ge María posa en la dita Ciutat de Valencia
una Ioya a tots los trobadors a onze dies del
mes de Febrí Any òla nativitat ò nrc senyor
Mil. CCCC. Lxxiiii. çò es bun troç ò drap
de vellut negre apte o bastante p bun gipo qui
mils lobara la uerge María en qual ieuol len
gua la qual Ioya per adir en aquella fonceb lo
dit dia posada en la casa òla còfraria de sant
Lordi dela dita Ciutat e Iutgada a. xxv. del
mes de Mars del dit any Lo tenor o seria del
dit Cartell es lo mes prop seguent*

Primera pàgina de "Les trobes en lahors de la Verge Maria"

zull, Joan Moreno, Bernat Fenollar, Narcís Vinyoles i Miquel Pérez, així com altres poetes com Francí de Castellví, Joan Verdanxa, Joan Vidal, Lluís Despuig i altres anònims dels quals només consta la professió. (Ruiz i Calonja, *Història de la Literatura Catalana*). Un fet curiós que no hem vist explicat, és que figurin entre els participants Bernat Fenollar i Lluís Despuig que són els que convoquen el certamen.

S'hi presentaren 45 obres; 40 en català, 4 en castellà i una en toscà. El Jurat sembla que no va voler indisposar-se amb ningú, perquè el seu veredicte va ser que totes les obres eren de mèrits igualats (una mena de ex-aequo general) i en conseqüència ningú no es féu cap gipó del tros de vellut negre, el qual fou ofert a la Verge i es convertí en un mantell per a la seva imatge.

Després del certamen sorgí la iniciativa d'imprimir —ara que hom disposava de la nova tècnica tipogràfica— un llibre que fos un recull de totes les trobes presentades. Així nasqué el llibre *Les trobes en lahors de la Verge Maria* datat, al peu de la portada, «Mil * CCCC * Lxxiiii *». Primer llibre imprès en català i primer llibre imprès a les terres hispàniques, doncs els altres dos candidats a aquest títol no presenten cap evidència de ser anteriors a *Les trobes*.

L'únic exemplar que es conserva de *Les trobes* és a la Biblioteca de la Universitat de València. És un

volum petit (151 x 75 mm.) i consta de 58 pàgines impresa i 8 en blanc. No porta colofó ni peu d'impremta. Està compost en tipus romans, que anaven important-se per llur claredat, sobre els tipus gòtics. Reproduïm la primera plana del llibre, en la que consten els termes de la convocatòria.

* * *

Abans de l'invent de Gutenberg amb solament els llibres copiats a mà i els escassos xilogràfics, podem imaginar com seria d'exígua la difusió del llibre. L'avveniment de la tipografia en metall fou una autèntica revolució en l'art de reproduir escrits. Ja es podien imprimir tants exemplars com se volia (a finals del XV les edicions solien voltar els dos centenars), la lletra era regular, les errades eren les mateixes en tots els exemplars cosa que permetia esmenar-les en una «fe d'errades», el preu esdevenia assequible i, especialment entre la burgesia augmentava el nombre dels que aprenien de lletra. Començava l'espiral ascendent que ha fet del llibre el més poderós instrument de la cultura. El nostre espiral s'inicia el 1474 i té a la seva base aquell petit volum de *Les trobes en lahors de la Verge Maria*, primer llibre imprès en català pel procediment Gutenberg.

Ha passat mig mil·leni durant el qual el català i la literatura catalana han tingut molts alts i baixos. Ja en els primers anys del segle XVI són visibles els signes de la decadència i letàrgia del català que durrà fins ben entrat el XIX obeint a causes molt complexes de les que no està certament absent la política d'Austries i Borbons; començat el segon terç del XIX es produeix, amb la campanada d'Aribau, el prodigiós despertar que coneixem per la Renaixença, que brolla entusiasta i puixant, seguida del moviment Modernista a cavall del 1900, amb intensa influència sobre l'art i la literatura; la fundació de l'Institut d'Estudis Catalans, el Noucentisme, la normalització i

LLUIS COLLELL i BALOT HA MORT

Ja pràcticament enllestida la confecció del present número, ens sorpen dolorosament la sobtada mort del nostre company i amic Lluis Collell, col·laborador constant de PROA des del primer número. Insertem aquesta nota apressada per a fer present a la seva vídua, fills i tota la família el nostre profund sentiment de condol, amb el propòsit de dedicar en el pròxim número un espai més extens al nostre company desaparegut, del qual publiquem avui, com a treballs pòstums, les seves columnes "Meteorologia Local" i "Bahía" i, a més, un article sobre el port de Palamós.

5 Novembre. 1974

PROA DE PALAMÓS

estructuració de l'idioma per Pompeu Fabra i la lluita de sempre per sobreviure malgrat les traves oficials exercides en diferents èpoques i flancs variats. Aquests són, en resum molt incomplet, els fets que deixaren més fonda petjada en la història de la nostra llengua.

A través de tantes vicissituds i al cap de 500 anys, podem dir que és molta la bona feina que s'ha fet i que el balanç pot qualificar-se de satisfactori solament considerant que el català va salvar-se d'acabar essent una llengua endarrerida, solament parlada i abocada a un procés d'ús minvant i de degeneració; i que ara és una llengua moderna, tan apta per a la literatura, la ciència i el periodisme com qualsevol de les llengües davanteres actuals, cultivada avui per un estol d'escriptors, molts d'ells joves —això és important—, amb una remarcable activitat editorial i un públic lector més nombrós que mai, un sector del qual —factor també important— està format per infants i adolescents servits per un catàleg bibliogràfic progressiu i varis publicacions setmanals.

És ben justificat que commemorem el cinquè centenari de *Les trobes*, el petit volum que representa el punt de partida de la difusió del català escrit.

B.

Dia de tardor

*Fa un llevant fort. La tarda es grisa.
Octubre es mostra esbojarrat.
Núvols de dol al cel s'enfolquen,
i l'ocellam s'ha replegat.*

*Ho afecta tot la borrascada
que ha començat a rondinar.
Ja no se sent de la quitxalla
ni l'esvalot ni el breguejar.*

*Per a l'amor de passejada
és poc propici l'aire avui:
si el jorn no té rialla clara,
l'alè d'amor no té perfum.*

*Però malgrat la borrascada,
sempre hi ha un lloc arrecerat
per al colloqui o la besada
dels joves cors enamorats.*

JOAN GELABERT I CROSA

Miquel Oliva i Prat

La notícia de la mort de Miquel Oliva en un accident de carretera va commoure tota la província. És una pèrdua molt important per a tots nosaltres. Era l'home que vetllava per a la conservació del nostre patrimoni artístic i històric. Amb la seva dedicació entusiasta i total havia aplegat un feix de coneixements sobre l'arqueologia i els monuments antics de la província que ningú ha igualat. Totes les pedres nobles de casa nostra li eren familiars i podia parlar-ne inexhausiblement.

Miquel Oliva fou un cas exemplar de vocació inequívoa i plenament complerta. El seu entusiasme per la feina que feia era contagiós i estimulant. Era difícil no sentir-se guanyat a la seva causa quan parlava del que tenia entre mans i de totes les coses que tenia per fer. Ha portat a cap una tasca immensa que no ha tingut temps d'exposar en una obra sistematitzada. La feina de cada dia li prenia totes les hores i més n'hi hagués hagudes. Així els seus nombrosos treballs estan dispersos en publicacions especialitzades i en revistes de la província. Caldrà que algú ho reculli i ho organitzi. Aiximateix tot el munt de fitxes i anotacions que deu haver deixat. Tot això podrà sens dubte salvar-se. Malauradament, ha mort en la plenitud de l'edat sense haver pogut portar a terme tot allò que tenia al cap en forma de projectes. Desitgem que els qui el substitueixin aportin a la tasca que hi ha per fer el seu mateix entusiasme.

Per bé que tots els monuments i ruïnes respectables havien merescut la seva apassionada atenció, l'obra magna d'Oliva i Prat haurà estat l'excavació, estudi i catalogació del poble ibèric d'Ullastret, que per si sol representa material per a un gros volum. Els dos noms, han quedat soldats per sempre: Oliva i Prat és part substancial d'Ullastret.

El seu càrrec principal era el de delegat provincial de Belles Arts, però en tenia d'altres, potser en excés, i en aquest punt ens preguntarem si la pluralitat de càrrecs no contribuí en certa mesura a dispersar les seves activitats i privar-les de la concentració i del temps necessaris per a elaborar la seva obra escrita.

Portem a Miquel Oliva a les columnes de PROA en primer lloc perquè l'absència de l'home que vetllava pel nostre patrimoni artístic ens afecta a tots, però també perquè tenia una vinculació amb Palamós, que es destria en tres camps diferents. Ell fou qui portà a cap l'excavació del poblat ibèric de Castell. Els materials recollits, degudament inventariats, omplen moltes caixes que un dia vindran a Palamós si es formalitza la donació, ja decidida, d'aquest fons a favor de l'Ajuntament, fons que ha de constituir una de les seccions més importants del nostre Museu. D'altra banda, era membre del Jurat del Premi de Pintura de Palamós al qual aportà el seu saber en matèria d'art i on es tenia guanyada la més alta consideració per part dels seus col·legues. La tercera vinculació té caràcter privat: Miquel Oliva i família passaven la temporada d'estiu a Palamós.

Recordarem a Miquel Oliva per tot el que ha fet per la província i en particular per les seves rellevants qualitats humanes: senzillesa, afabilitat, modèstia i apassionada dedicació al seu ofici.

L. BOFILL

Reflexiones

En torno a la sexualidad humana

IV

Sexualidad humana (B)

Los tres niveles de la sexualidad, de que hablábamos en el número de junio —hemos de reconocerlo— están fuertemente entrelazados.

Importa que estén integrados y jerarquizados.

Unos datos de la moderna neurofisiología iluminan nuestro tema:

Genitalidad, afectividad, don de sí. Estos tres niveles que constituyen la sexualidad humana se asientan en la compleja contextura de nuestro cerebro.

Hablamos del cerebro como la base «material-instrumental» de funcionalidad orgánica de ese «espíritu en condición carnal» que es la persona humana (Maritain).

Hay que hablar, en cierto modo, de una sexualidad cerebral.

Podríamos esquematizarlo así: Existe en el hombre como un triple nivel cerebral.

A) *Cerebro inferior o primitivo*: hipotálamo y rinencéfalo especialmente. Es el responsable de la unidad orgánica y de la vida elemental instintiva y afectiva.

B) *Cerebro superior o noético*: aparece como nuestra «máquina» de pensar y en él se sitúan los mecanismos de la sensación y de la acción, es la sede de las reacciones adquiridas o hábitos, es el cerebro del técnico...

Notemos que lo que, en nosotros, aparece como instinto y el sentimiento sólo son humanos si están dirigidos por la razón.

C) *Cerebro prefrontal o noble*: el más específicamente humano. Es nuestra «máquina» de la libertad, es el soporte de la dimensión libre y responsable de la persona, apta para la reflexión y previsión con lo que orienta el porvenir. Si podemos situarnos por encima de los actos presentes para juzgar y escoger una conducta se lo debemos fisiológicamente al cerebro prefrontal. Es el órgano de la voluntad libre: la capacidad del dominio para el control y coordinación de los niveles inferiores. El cerebro noble asegura la unidad y el control de los otros dos niveles: cerebro inferior y cerebro noético. Es el centro del «yo» que dirige el pensamiento y la acción y controla el «instinto».

Sólo actuamos y amamos libre y humanamente, si respetamos las condiciones de nuestro ser libre, que son: reflexionar antes de obrar y ser capaz de dominarse con plena fidelidad y conformación a nuestro ser de hombre y al nivel humano del amor. ¡La libertad de hacerse (y realizarse como) hombre!

El animal está guiado por el mecanismo de su hipotálamo, inconsciente, infraconsciente; el hombre utiliza el cerebro del amor, el prefrontal, para amar conscientemente.

Hay que utilizar completa y correctamente el propio cerebro, dando primacía al cerebro noble y en condiciones en que pueda realizar el nivel humano del amor, que es compromiso consciente y apasionado del bien y del otro...

Sin ello se es un autómata de los cerebros inferior y noético.

Dejarse llevar genitalmente es caer en un automatismo inferior que destruye los niveles superiores de lo sexual (Paul Chauchard).

Ahora estamos ya en condiciones de hacer unas afirmaciones muy precisas:

Cuando la mayoría de la gente une «el deseo sexual (genital)» a la idea del «amor», fácilmente incurre en el error de creer que se ama cuando se desea físicamente.

Pero no es así. *La neurofisiología* rechaza la identificación freudiana de «lóbido» y amor.

El amor no es en modo alguno, como creía Freud, una sublimación del instinto sexual = «lóbido».

No. El amor no es «lóbido sublimada»:

«Mientras la genitalidad —lóbido— depende del cerebro primitivo, la verdadera dimensión del amor hay que relacionarla con las funciones prefrontales. Este cerebro prefrontal es responsable del amor de sí y del amor de otro» (Chauchard).

En la misma línea:

Si el *psicoanálisis*, con Freud, ha puesto el instinto y lo hormonal sexuales en el origen del amor con el nombre de «lóbido», la *psicología moderna* (véase artículos anteriores) llega a conclusiones opuestas:

Frente a un concepto del amor en el que la mutua satisfacción sexual —genital— suponiese a la base de las relaciones amorosas satisfactorias y, especialmente, de un matrimonio feliz;

afirma: el amor no es el resultado de la satisfacción sexual adecuada; por el contrario, la felicidad sexual... es el resultado del amor.

El amor sólo puede realizarse en la libertad y jamás como resultado de una compulsión.

Es más: amar a alguien no es meramente un sentimiento poderoso..., es una decisión, una promesa, envuelta en el «sentimiento de donación gratuita e irrevocable que liga para siempre dos destinos» (Zhibón).

El amor debe ser esencialmente un acto de la voluntad: en su sentido profundo, la decisión de dedicar toda la vida a la otra persona.

Amar es fundamentalmente *dar*, no, esencialmente, *recibir*: amar significa comprometerse..., entregarse totalmente...

(Quero hacer notar que no pretendo endosarles un pequeño «sermón»... Estoy repitiendo ideas de Erich Fromm, psicólogo de fama; por otro lado, no creyente).

Amar así es una capacidad de nuestra libertad, posible sólo por la utilización correcta del *prefrontal*, por encima de los determinismos inferiores.

Entregarse a la propia fantasía, a la sensualidad, a costumbres recibidas indiscriminadamente del medio ambiente, a maneras de ejercer la sexualidad..., no es ya «espontaneidad» u obediencia a instintos correctos, como se dan en el animal; sino un conformismo social que, al revés del instinto en los animales, puede ser un «prejuicio», un error, un mal «hábito»... Así es como obramos tantas veces: por «impulsos» y por «conformismo».

Esto es, de hecho, alienar la libertad y perder toda auténtica espontaneidad: lo que admiramos como libre espontaneidad es, en general, la peor esclavitud de los impulsos de la carne y del inconsciente, individual y colectivo (Chauchard).

Esto que llaman libertad es esclavitud.

Donde no hay libertad no hay amor, dicen también los que niegan la moral sexual.

Nada es más verdadero; pero, ¿de qué libertad se trata? ¿Y a qué nivel se ejerce? Ser libre, ¿es obedecer a los «impulsos» sexuales que incluso no tienen la ventaja, como en los animales, de conformarse espontáneamente con las leyes naturales?

La respuesta... ¡la darás tú! Pero recuerda: el concepto de «libertad sexual» implica una contradicción. ¡No hay libertad al nivel de «instinto sexual»! (Gustave Thibon). ¡Pertenecen a distintos niveles!

Te dejo meditando... con unas palabras de Chauchard: Esto que comúnmente denominamos «espontaneidad natural» no es más que una desnaturalización grave que imita falazmente a nivel humano estadios animales ya superados y traiciona el progreso evolutivo de la personalidad.

Lo veremos próximamente.

JOSÉ FONOSAS, Pbro.

BUTANO CASTILLO

AGENCIA DISTRIBUIDORA N.º 1612

ELECTRODOMÉSTICOS

Calle Ancha, 10
Teléf. 31 49 34

PALAMÓS

Avda. Victoria, 34
Teléfono 31 48 55

Periscopio

Los latines

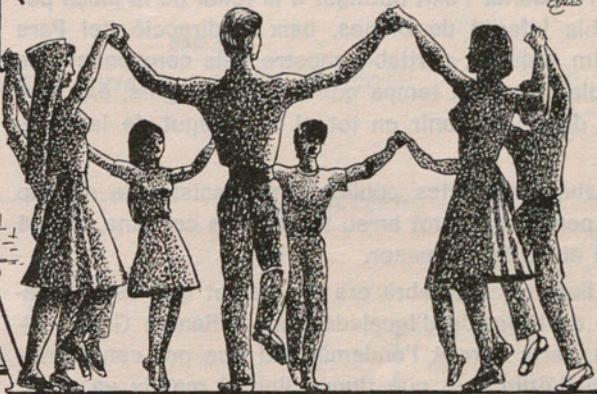
Estaba yo haciendo vagar mi mente cerebral por esas regiones en las que no suele haber nada más que el vacío, cuando esa mente se detuvo ante la expresión *in situ*. Y se detuvo largo tiempo, no vayan a creer ustedes. Cuando la mente estaba detenida en esa expresión sin pensar (como siempre) nada especial acerca de ello, puse en primera velocidad mis reflejos rechazantes de forma que mi mente se pusiera a pensar gobernada ahora por mi poderoso cerebro. ¿Por qué te has detenido ahí? Lo segundo que pensé fue: Si te has detenido ahí, ¿qué significación tiene esa expresión latina? Lo tercero, cuarto y sucesivos que pensé tenían todos el mismo *leit motiv*. Y es lo que me preguntaba: Si hubiera sido en esa expresión donde me hubiera parado a no pensar, todo hubiera quedado aclarado *ipso facto*. Porque tanto *leit motiv* como *ipso facto* y hasta *in itinere* las utilizo en mi vida normal de relación. Entre nosotros, ustedes saben que quien no haya tenido un hijo, plantado un árbol, escrito un libro y dicho *ipso facto*, habrá pasado por este mundo en rigurosa desnudez espiritual y dinámica.

Entre nosotros, ustedes saben también que si no hay un *leit motiv* ni hay *leit* ni *motiv* ni hay nada, y también que quien esté libre de un *in itinere* en su vida, que tire la primera piedra.

Todo esto está claro y todo lo acepto sonriente. Pero, ¿por qué, Señor, por qué *in situ*? *In situ* no tiene remembranzas griegas de Olimpos deliciosos ni produce esa alegría atávica que da el poder decir «del coro al caño o del caño al coro» sin equivocarse. *In situ* no lo dijo el César al conquistar las Galias y sin embargo sí que habló de *in itinere*. ¿Cómo lo tenía yo en mi mente? Obsesionado, encendí el televisor para presenciar el partido de fútbol. La voz del comentarista se oía machacando los tímpanos del oyente: «Estamos *in situ* para retransmitir, bla, bla, bla...». «Desde *in situ* hemos podido ver que Pepito bla, bla, bla...». Y escuché 287 veces la misma expresión. Y así quedó almacenada, como si del coñac de turno se tratara. Quedé tranquilo y me acosté *in situ*.

RIVERO

AL VOLTANT DE LA SARDANA

IX Caravana de la Flama de la Sardana

Impressions d'un seguidor

(i V)

L'entrada de la caravana a Igualada fou una cosa impressionant, ja que la renglera de cotxes que formaven part de la mateixa era d'una llargada considerable pel fet que s'hi havien unit els que d'arreu de Catalunya havien arribat el mateix matí. Els claxons sonaven, els passatgers saludaven i el públic corresponia donant la benvinguda a tots. A punt de sortir a la carretera per on passàvem, parat a la mateixa cantonada d'un dels carrers, un cotxe esperava el seu torn des de feia una bona estona; a molts els passava el mateix, però dintre d'aquest hi havia una núvia camí de l'església.

No menys impressionant era l'aspecte de la ciutat, que estava materialment plena de banderes de la ciutat, catalanes, i un més petit nombre d'espanyoles.

El passeig Verdaguer bullia de gent, els capgrossos i gegants de la comarca desfilaven, el mateix que un grup de Majorettes. Els bastoners de Vilafranca i de Gérida feien demostracions de la seva habilitat. La Banda Municipal de Bellpuig omplia de música l'espai. Els Xiquets de Tarragona aixecaven castells humans igual que els Nens de Vendrell, i carruatges d'època traslladaven a Pubilles i Autoritats.

Tot seguit d'arribar la Caravana es procedí a l'acte emotiu de l'encesa de la Flama i el traspàs de les arres del Pubillatge, essent la Marta la que, de forma brillant i emotiva, va lliurar-les a la nova Pubilla, la Maria Teresa.

Davant de les Autoritats, directius del Ballet Popular, Pubilles de la comarca d'Anoia i el massiu públic assistent, fou solemnement inaugurat el monument a la Sardana, obra de l'escultor igualadí Josep Maria Codina i Corona, tenint lloc seguidament la presentació de danses folklòriques.

Més tard, a la plaça del Generalíssim, lloc en que havia estat construït un gros cadafal amb dos escenaris flanquejant-lo, i amb assistència d'un públic tan nombrós com entusiasta, es féu la presentació de la Pubilla Universal de la Sardana, Maria Teresa Farrés i Amenós, així com de les seves Donzelles d'Honor, Maria Castellort i Tarrida i Maria Teresa Pelfott i Nin, aquestes també dignament elegides. També les Pubilles dels pobles de la comarca tingueren la seva representació; la coneguda locutora de la ràdio, M.ª Matilde Almendros junt amb Manuel Mateu foren els presentadors dels actes i ho feren d'una forma tan senzilla i alhora plena d'emoció que es feren el públic seu.

Començà la gran festa amb el «Cant a la Senyera», que si ja de per si entra a l'ànima, en aquesta ocasió ho va fer de forma espontània a la de molts dels assistents que, alcant-se sense pressa, uniren els seus cants als de la Coral Mixta de l'Escola Cantorum, de manera tan afinada que no es notava la diferència entre uns i altres. La Coral la Llàntia ens obsequià amb «D'un temps, d'un país», d'en Raimon, que féu caldejar l'ambient i per si això fos poc, seguiren les notes de «L'Emigrant». En moltes galtes les llàgrimes s'esmunyien per l'emoció que tothom sentia.

La presentadora recità magistralment la sardana «Igualada Ciutat Pubilla», la lletra de la qual és original d'Ignasi Castellort i la música de Joan Lloansí, que amb caràcter d'estrena fou oferida per la cobla Montgrins.

També fou llegit el Missatge al món sardanista, fet enguany per Dom Cassià Just, Abat de Montserrat.

La Iliçó Magistral de la Sardana a càrec del Doctor de les bones Lletres Catalanes, l'igualadí Josep Romeu i Figueras, va resultar veritablement una Iliçó.

Es féu públic la concessió de la Medalla al Mèrit Sardanista, que aquest any fou concedida al que durant nou anys fou President de l'Obra del Ballet Popular, en Lluís Moreno Pallí, mort al seu lloc nadiu de Sant Antoni de Calonge el passat dia 12 de setembre, el qui per causa de la seva enfermetat no estava present als actes de Pubillatge. Va recollir el guardó el seu bon amic i deixeble en Sebastià Gràcia, de Lleida, el qual va donar les gràcies agrant la confiança de que era objecte.

Mentre tenien lloc aquests actes, al passeig Verdaguer, la cobla Bages estava oferint una audició sardanista.

Cal ressaltar l'èxit obtingut a la festa de la plaça per la Cobla Infantil de Blanes, baix la direcció del Pare Joaquim Alqueza, veritable mestre dels components de la Cobla al mateix temps que company i guia, èxit que no va deixar de tenir en tot el recorregut de la Caravana.

Acabats els actes públics, amb assistència de cap a 900 persones de tot arreu de la terra catalana, tingué lloc el dinar de germanor.

El lloc on es celebrà era un mercat que segons paraules de l'Alcalde d'Igualada, senyor Ramon Grau i Vilaseca, seria derruït l'endemà, així que pot considerar-se que l'últim acte que tingué lloc al mateix va ésser aquest dinar, al que cal recordar per la bona teca servida i la germanor imperant entre els assistents.

A la taula de la presidència hi prengueren lloc, l'Alcalde de la ciutat, el de Tarragona senyor Ricard Vilar i Guix, President de l'Obra del Ballet Popular senyor Joan Bertran, la Pubilla sortint senyoreta Marta Padró i l'entrant senyoreta M.ª Teresa Farrés, junt amb altres personalitats.

Com és natural es pronunciaren discursos, destacant el de la nova Pubilla, que amb els seus 19 anys demostrà estar plenament preparada per la missió que li era

confiada. De tot el que tingué lloc en el dinar, crec que allò més corprendedor va ésser l'abraçada de la Marta i la M.ª Teresa, que es feren a llàgrima viva, ja que a vegades l'alegria fa plorar, però en aquest cas concret eren les llàgrimes de dues noies catalanes que pocs dies abans es desconeixien personalment i que ara, més que dues amigues, representaven el símbol de la nostra terra gràcies a la Sardana i als homes que han fet possible que, mitjançant la Caravana de la Flama de la Sardana, els catalans ens poguem conèixer més a fons els uns als altres tot donant-nos les mans al temps que ballim, sense obrir aquells que vinguts d'altres terres estimen els nostres costums.

I, tal com diu l'última estrofa de la sardana «Igualada Ciutat Pubilla», tots plegats hem de procurar

Que la veu de la tenora
tendra, dolça, seductora,
amb valenta claredat
faci entendre a tots els pobles
els anhels més grans i nobles:
pau, amor i llibertat.

Així sia.

JOSEP GENDRAU

VENTA RUSTICAS

De unas 5 vesanas - 11.000 m.² con agua abundante y luz ya instaladas

A solo 8 Kms. de Gerona

Se le atenderá domingos y festivos, de 10 a 1, junto al Km. 1 (hay rótulo indicador) de la carretera a Montnegre, encima de Quart.

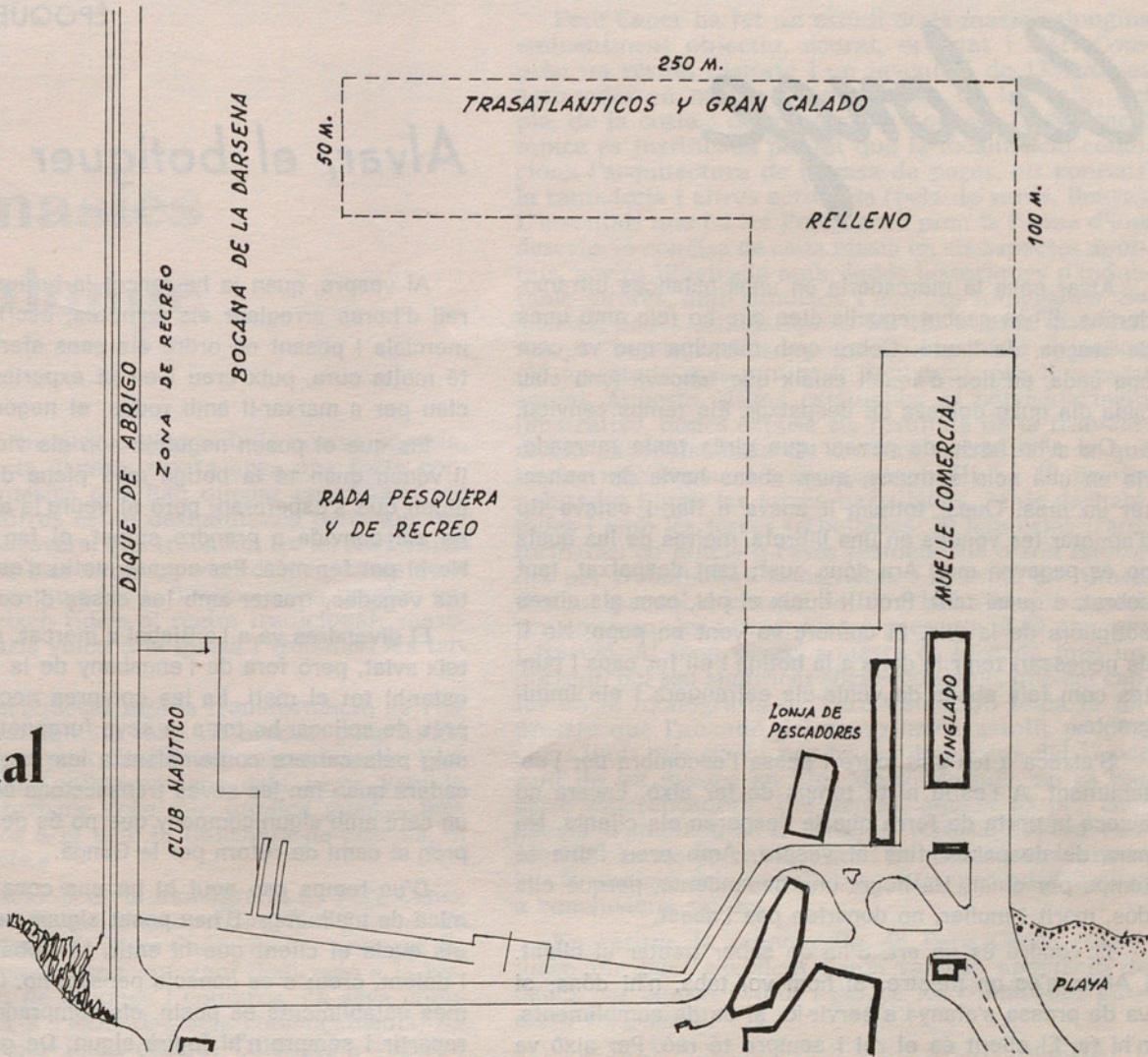
Bosques con Pinos, sin casa

Entrada: 200.000 pesetas

PRÓXIMO AUMENTO DE PRECIOS

Juan Maragall, 35, 3.º 2.ª - Tel. 20 88 18 - GERONA

El hueco del muelle comercial

Vemos que pasan los meses desde la terminación del muelle pesquero junto a la Lonja del pescado, y el nuevo hueco originado en el sector contiguo del comercial, frente a la escollera, sigue sin rellenar, aunque creemos que está en el ánimo del Organismo competente el rellenarlo, no sólo para uniformar el trazado del conjunto portuario en dicha cara sur, sí que también para mejorar dicha alineación, ganando en calado y atraque.

Suponemos que tal mejora estará en el deseo de los técnicos responsables y bajo este criterio esperamos que se realice esta primera fase, porque el proyecto completo y conveniente sólo se alcanzaría con el alargamiento del muelle comercial del orden de los cien metros, prolongación ésta que podría ser la base de un ulterior brazo transversal de sobre doscientos metros, capaz para el atraque de los grandes transatlánticos de turismo con calados superiores, y dejando un vacío hasta la escollera para formar así una boca de entrada a la dársena interior resultante, la cual comprendería, por lo tanto, la zona del Club Náutico, Catifa y muelle pesquero y comercial adyacente, como mostramos en el croquis adjunto. Y el amplio puerto así formado con estas discretas am-

pliaciones (porque la espaciosa bahía da para mucho más) permitiría llenar las necesidades de su cometido provincial en sus tres facetas: comercial, pesquera y recreativa.

Pero tal imaginario proyecto como reflejamos en el croquis no es más que un sueño ya que ni la primera y sencilla fase del relleno del comercial a continuación del Pósito está programada por el momento y nos imaginamos que ni en ciernes o a la expectativa. ¿Lo veremos algún día? De momento son tan sólo aspiraciones de aficionado o entusiasta. Ojalá que la suerte y venturosa circunstancias nos llevasen a tan deseada realización. Después de todo, un adecuado acondicionamiento es imprescindible porque la provincia precisa de un puerto capaz. Pensemos en los polígonos industriales de Celrá y Riudellots y en los grandes cruceros turísticos, que se siguen manteniendo (este verano otro gran liner buscó el fondeadero de Rosas). Atención, pues, y preocupémonos de la puesta a punto de nuestro puerto.

MARINERO
(LLUIS COLLELL †)

Calonge

ÉPOQUES i FIGURES

Àlvar pesa la mercaderia en unas balances ultramodernes. S'han acabat aquells dies que ho feia amb unes de braços, de llautó. Cobra amb màquina que va com una seda, en lloc d'aquell calaix que tancava amb clau cada dia quan deixava de despatxar. Els temps canvien.

Qui s'ho havia de pensar que girés tanta mercaderia en una sola setmana, quan abans havia de menester un mes. Quasi tothom li anava a fiar i estava tip d'apuntar les vendes en una llibreta, moltes de les quals no es pagaven mai. Ara dóna gust: tant despatxat, tant cobrat, o quasi tant. Prou li llueix el pèl, com als altres botiguers de la vila. El comerç va vent en popa. No li és necessari tenir la dona a la botiga i ell fer caps i puntes com feia abans de venir els estrangers i els immigrants.

S'aixeca a les vuit, obre i passa l'escombra per l'establiment. A l'estiu ni té temps de fer això. Encara no aixeca la porta de ferro que ja l'esperen els clients. No para de despatxar fins el vespre. Amb prou feina té temps per dinar. Ha llogat una dependenta, perquè ells dos, marit i muller, no donarien pas l'abast.

El vendre és un art. S'ha de saber tractar el client. Àlvar n'és un mestre. Si hom vol taba, n'hi dóna; si va de pressa s'afanya a servir-lo, si és de compliment, n'hi fa. El client és el rei i sempre té raó. Per això va tanta gent a comprar a casa seva. És potser la casa que fa més calaix de la població.

Molts del seu ram li tenen enveja i ell els torna la pilota, puix tampoc els té gaire simpatia. Qui pugui més que tiri.

Alvar, el botiguer

Al vespre, quan ja ha tancat la botiga, passa un parell d'hores arreglant els comptes, escrivint cartes comercials i posant en ordre els seus afers. Amb això hi té molta cura, puix creu i en té experiència, que és la clau per a marxar-li amb rodes, el negoci.

Els que el posen neguitós són els viatjants. Sempre li vénen quan té la botiga més plena de gent. Prou li diuen que s'esperaran, però al veure'ls a peu dret, puix no els convida a prendre seient, el fan posar nerviós. No hi pot fer més. Per aquest motiu s'estima més, moltes vegades, tractar amb les cases directament.

El divendres va a La Bisbal a mercat. A l'estiu enlesseix aviat, però fora de l'engabany de la feina, li agrada estar-hi tot el matí. Fa les compres necessàries i després de col·locar-ho tot a la seva furgoneta, dóna un passeig pels carrers contemplant a les pageses i als mercaders quan fan les seves transaccions comercials. Pren un cafè amb algun company que no és del seu ram i emprèn el camí de retorn per la Ganga.

D'un temps cap aquí hi ha una cosa que el té una mica de malhumor. S'han posat alguns supermercats en els quals el client que hi entra hi troba de tot. De tot i dolent, creu; o es consola pensant-ho. Clar que quants més establiments es posin, els compradors s'hauran de repartir i sempre n'hi fugirà algun. De gent en ve cada any més. El cas és que els llocs comercials no creixin en progressió geomètrica i els clients en aritmètica, perquè si així succeís podria dir que el temps de les vaques grases s'hauria acabat.

PERE CANER

COCINAS INDUSTRIALES

FAGOR INDUSTRIAL

MÁQUINAS Y ACCESORIOS PARA HOSTELERÍA Y ALIMENTACIÓN

RAMÓN RIBA ROCA

Exposición: Avda. José Antonio, 66 - Tel. 31 45 01 - PALAMÓS

FRÍO INDUSTRIAL

CADI

Les masies de Calonge

La masia, la institució bàsica de la nostra pagesia, ha sofert aquests darrers trenta anys una forta convulsió. Hi ha masies que han quedat en situació de total abandó, altres estan deshabitades però són utilitzades pels masovers, que treballen les terres i viuen a la vila, altres han estat convertides en cases residencials o en restaurants i, finalment, en queden encara que segueixen fidel al règim tradicional: masovers o propietaris viuen a la masia i treballen les terres.

Les causes d'aquesta ràpida transformació de l'estatus tradicional són «la falta de braços, poca ajuda a l'agricultor per part de l'Estat, migradesa de l'Assegurança Social, enlluernament dels joves vers la indústria i el turisme cosa que implica guanys més elevats, esbarjos a la vila, la llunyania de l'escola, el servei mèdic, etc.»

Aquesta citació és de la monografia de Pere Caner *Les masies de Calonge. Una contribució a l'estudi de la pagesia catalana* (1). Pere Caner és ben conegut de tots nosaltres per la seva constant dedicació a la història de la Vila de Calonge i comarca. La seva col·laboració assídua a PROA des dels començaments, ha tingut sempre per tema central Calonge, a vegades com a objectiu directe i altres ocupant-se de fets de projecció més extensa que han influït sobre Calonge. Inclus quan no la nombra —com en el cas dels retrats de tipus característics que ve publicant a PROA— Calonge està sempre present com a teló de fons que dóna la nota ambiental.

Pere Caner ha fet un estudi de la masia calongina eminentment objectiu, acurat, ordenat i clar. Comprèn un resum històric i un inventari de 133 masies agrupades en masies de muntanya, de les valls, del pla, de la costa i del casc urbà. Aquesta classificació tòpica és justificada pel fet que la localització condiciona l'arquitectura de la casa de pagès, els conreus, la ramaderia i altres activitats (pela de suros, llenya). L'inventari que ha fet Pere Caner pren la forma d'una descripció concisa de cada masia en els aspectes apuntats, sovint il·lustrada amb dades històriques d'indubtable interès, amb dibuixos i algunes fotografies. Segueixen dades estadístiques: les 133 masies distribuïdes per barris, nivells topogràfics segons la classificació apuntada més amunt i, finalment, per llur estat actual. Aquesta última estadística és particularment il·lustrativa, doncs exposa els resultats de la transformació experimentada els darrers trenta anys a què he fet referència al començament. Hi ha 60 masies habitades i amb les terres treballades, 24 de deshabitades i amb les terres treballades, 30 han estat transformades en hotels o cases residencials o són habitades per treballadors no agrícols i 19 estan en ruïnes. O sigui que sobre el total de 133 n'hi ha 84 que segueixen conreant les terres. Això representa el 63 per cent i fracció. Al meu parer, aquesta és la dada més important, pel seu significat sòcio-econòmic, que cal captar en la monografia de Pere Caner. Jo tenia la impressió que l'abandó del camp havia assolit proporcions molt més greus, per bé que la pèrdua del 37 per cent de les masies en llur funció de tals, no és pas gaire esperençadora. Del demés, aquest 63 per cent hauria d'analitzar-se a fons en termes d'àrees conreades, classes de cultius, grau de mecanització, nombre i condició dels treballadors, etc., per tal d'arribar a conclusions solides.

En resum, la monografia de Pere Caner constitueix una base excellent i una valuosa aportació de dades per aquest estudi i pel de les comarques gironines en general.

L. BOFILL

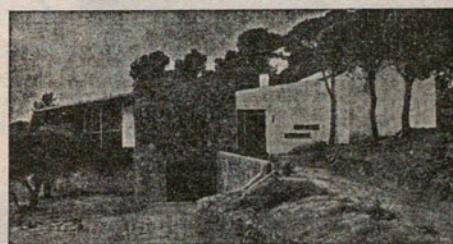
(1) Publicada baix els auspícis del Patronat «Eiximenis» de la Diputació de Girona i «José María Cuadrado» del Consejo de Investigaciones Científicas, com a separata del volum XXI, anys 1972-73, pp. 315-345, dels Annals de l'Institut d'Estudis Gironins.

Mesón

Güell

RESTAURANTE

Teléfono 31 55 94 - PALAMOS

CONSTRUCCIONES
JOSÉ CORIS

Construcciones
y
Reparaciones
de
Albañilería
PALAMÓS (San Juan)

c/. Riera, 28 - 2.^a
Teléfono 31 50 17

Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

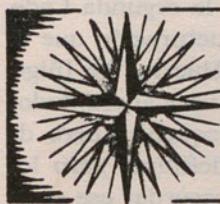
El que no tengamos ventanillas no fue capricho del arquitecto

Creemos en el contacto humano, abierto y directo.
Sin la barrera de una ventanilla siquiera. Por eso cuando usted
desea o necesite ver a uno de nuestros ejecutivos, sólo tiene

que decirlo a un ordenanza. Tampoco en este caso encontrará barreras ni ventanillas. Sólo una puerta. Abierta.

BANCA CATALANA
Voluntad de renovación y servicio.

Rosa de los Vientos

Lejos de obtener el éxito que esperaba con sus primeras comedias, Bernard Shaw fracasó de tal modo que los actores se abstuvieron de representarlas. Estaba el escritor dispuesto a abandonar el teatro cuando se le presentó un actor completamente desconocido en Londres porque únicamente trabajaba en provincias con su compañía de artistas aficionados. Se llamaba Barry Jackson y ofreció a Bernard Shaw representar nada menos que «Matusalén», que todos los directores de compañías teatrales habían rechazado.

Bernard Shaw lo miró fijamente y le preguntó si quería morirse de hambre con toda su familia.

—No tengo familia —contestó Barry Jackson—, y desde luego, es muy difícil que me muera de hambre porque soy hombre de muy poca vida. Puedo pasarme dos o tres días sin comer y no me ocurre nada.

Representó «Matusalén» y las otras comedias de Bernard Shaw obteniendo unos éxitos tan considerables que animaron al autor a seguir escribiendo para el teatro.

* * *

El actor Sir Cedric Hardwicke, acerca del descubrimiento científico de que una cabeza calva indica vigor juvenil: «La calvicie quizá sea signo de masculinidad; pero nos reduce la oportunidad de comprarlo».

* * *

El año pasado el director de orquesta Leonard Bernstein realizó una gira con la Filarmónica de Nueva York.

Una noche, al volver a su hotel, encontró una esquina que alguien había introducido por debajo de su puerta:

«Le interesará saber que el músico que toca ese instrumento que se estira y encoge, no se molestaba en tocar sino en los pocos momentos en que usted lo miraba directamente».

* * *

LA FORNARINA: Romana de gran hermosura, que sirvió de modelo a Rafael para muchas de sus más bellas composiciones. Era hija de un panadero, «Fornato» en italiano, de donde proviene el mote de Fornarina, que significa hornería o panadería.

Su verdadero nombre era Margarita, según se desprende de una nota transcrita en un ejemplar del biógrafo Vasari, de 1538.

Dícese que Rafael la sorprendió bañándose los pies en el Tíber, y que quedó locamente prendado de ella. La retrató muchas veces; pero entre todos los retratos de la Fornarina, los más notables son: uno que se encuentra en la Galería Barberini, en Roma, y otro que se halla en el Museo Pitti, de Florencia.

* * *

La impresión causada entre los políticos y el pueblo por la mezcla de dignidad y modestia de que dio muestra la joven reina Victoria de Inglaterra desde los primeros momentos de su reinado fue altamente favorable para la monarquía, generalizándose el sentimiento de lealtad personal que en tiempos de sus inmediatos predecesores había sido cosa desconocida en la Corte.

Al comprobar la firme adhesión de todos cuantos la rodeaban, la joven reina no pudo por menos que exclamar un día ante su primer ministro lord Melbourne y los demás miembros de su gobierno:

—La verdad es que no esperaba contar con tan buenos colaboradores. Así no me va a ser nada difícil gobernar bien y laborar sin descanso por la grandeza y la prosperidad de nuestro pueblo.

Cuando hablaba así a sus ministros, la reina Victoria de Inglaterra no había cumplido todavía diecinueve años.

* * *

Durante el viaje de la familia real inglesa por Australia en 1954, presentaron en una fiesta universitaria muchas personas al duque de Edimburgo. Llegó el turno a un matrimonio joven y, al oír «el señor Robinson y la doctora Robinson», el duque se mostró sorprendido.

El señor Robinson explicó: «Mi esposa es doctora en filosofía y mucho más importante que yo».

Entonces el duque replicó: «¡Ah, ya comprendo! En nuestra familia tenemos el mismo problema».

* * *

Ya se sabe que Balzac padecía de insomnio, y así no escapó a su atención un ladrón que una vez, a media noche, revolvía su escritorio.

El forajido preguntó, confundido, por qué se reía.

—Querido amigo —respondió el poeta—, ¿no le parece cómico buscar durante la noche oscura un dinero en mi mesa de escribir, donde tantas veces he intentado inútilmente hallarlo en pleno día?

* * *

En una de las primeras sesiones del Senado a que asistí, se sentó a mi lado el veterano senador J. Hamilton Lewis y me dijo: «No empiece usted con complejos de inferioridad. Los primeros seis meses se maravillará usted de haber llegado aquí... y luego se maravillará de que hayamos llegado aquí los demás». (Harry S. Truman, en su libro autobiográfico).

* * *

TVE

Cambios, muchos cambios, en la nueva programación de TVE. El cambio es vida, dijo alguien. Y TVE tiene mucha vitalidad a juzgar por los muchos que ha efectuado. Ya iremos comentándolos a medida que vayan saliendo a la palestra del tiempo y el espacio disponibles en estas páginas. De momento hay uno que sí interesa resaltar, primero por lo polémico que está resultando y, segundo, por la importancia que pueda tener para una futura modificación de nuestras costumbres, dicho sea con modestia y con sentido de la medida. Nos referimos a ese telediario de las ocho de la noche y a la firme decisión de terminar las emisiones a las 23'30. Creo que éste puede ser el intento más serio para colaborar en el duerma más y trasnoche menos y racionalice sus actividades cotidianas, además de ahorrar energía. Lo que sí es evidente es la enorme polvareda de comentarios que ello ha levantado; que si el pluriempleo no permite estar en casa antes de las diez; que si la señora de la casa está haciendo la cena a la hora de la película; que si esto que si lo otro, que si lo de más allá. Todos tienen razón y TVE también. Y si esto es así (el que todos tengan parte de razón) es muy probable que el final será feliz y habremos conseguido adoptar nuestra forma de vida a sistemas más racionales y lógicos. Si ahora, como ha ocurrido ya en alguna pasada ocasión, se da marcha atrás habremos perdido una buena baza.

Desaparecieron esos inefables maniáticos que se quedaban un poco rancios y aparece una estupenda producción de Fernán-Gómez que se llama «Los pícaros» que da una nueva dimensión a las series realizadas por TVE. Dimensión formativa que permite dar a conocer a nuestros jóvenes parte de nuestra Literatura y que permitirá una más fácil exportación de la misma a los países de habla española. Fernán-Gómez dirige los episodios y lo hace con esa difícil seguridad que muestra también en la interpretación de los mismos. Sin duda alguna es una extraordinaria serie.

FOTO AMATEUR

Revelado - Copias - Ampliaciones

Concesionario de las mejores marcas - Laboratorio para el aficionado

Mayor, 6 - PALAMÓS

Parece que va a desaparecer de la segunda Cadena, debido también a la nueva estructuración que se le dará, nuestro favorito «Estudio Abierto» de Iñigo. Pero no nos entristece porque Iñigo hace ahora, todos los días, un estudio abierto más pequeño pero de parecida calidad. Es pronto para definirse pero los dos o tres programas vistos hacen recordar ese espacio que tanto nos gustaba y desde luego es tan ameno como aquél.

Afortunadamente se corrigió una de las modificaciones implantadas con la nueva programación. Nos referimos a esa presentación que hacían dos guapas y perfectamente atildadas locutoras de los programas por venir. Estaban tan naturalmente NO naturales en la pantalla y todo era tan rebuscadito y mono que resultaba «demodé». Se ha visto a tiempo y se ha modificado. Bien hecho y ello hay que anotarlo al crédito de TVE.

En sucesivos comentarios iremos desgranando el racimo de los nuevos espacios. Hasta pronto y feliz mes.

RMR

Hijo de Julio Matas

Consignatario de Buques Estiba y desestiba

AGENTES DE:

Cía. Española de Navegación Mma.

Suardiaz

Naviera Condal, S. A.

American Isbrandtsen Liner

Fabre Lines

Mac Andrews

Naviera Mallorquina, S. A.

Plaza Catifa, s/n.

Teléfonos 31 41 34 y 31 44 81

Telegramas «MATAS»

PALAMÓS

Palamós en un mes

AYUNTAMIENTO

Resumen de los principales acuerdos tomados por la Corporación Municipal desde el 20 de septiembre al 31 de octubre.

Pleno

11-10:

Recibida la pertinente autorización del Ministerio de la Gobernación, se acuerda llevar a efecto la cesión gratuita al Instituto Nacional de Previsión (acordada en el Pleno del 2-8) de dos parcelas que suman 746 m² situadas en la Avenida Carrero Blanco, con el fin de construir un edificio-ambulatorio de la Seguridad Social.

— Acordada en 9-8 la adquisición de un inmueble para destinarlo a Casa de Cultura; expuestos los oportunos pliegos a información pública; recibida una única reclamación suscrita por don Ernesto Perpiñá Aulí en representación de la Asociación de Cabezas de Familia de Palamós; desestimada dicha reclamación por carecer de base válida los tres extremos que en ella se aducen, el Ayuntamiento acuerda: 1.º Adquirir un inmueble para destinarlo a Casa de Cultura. 2.º Convocar el pertinente concurso para su adquisición.

25-10:

Aprobación inicial del proyecto de alumbrado público de la prolongación de la avenida Generalísimo y plaza de San Pedro. Id. del proyecto de nueva alienación de la calle Aragón, tramo entre avenida José Antonio y calle López Puigcerver.

Comisión Municipal Permanente

27-9:

Licencia de obras a Cooperativa San Martín, bloques de viviendas núms. 6-7-8.

— Adjudicar por el sistema de concurso directo los trabajos de reparación del enyesado de los techos del Grupo Escolar Ruiz Giménez por el importe de pesetas 39.378.

11-10:

Adjudicar por el sistema de concurso directo los trabajos de limpieza de cunetas y acondicionamiento del pavimento del camino de Cap de Planes, tramo entre Torre Mirona y Mas Canyet, por el importe de 81.200 pesetas.

ATRACADORES DETENIDOS

La Guardia Civil en colaboración con la Policía, detuvieron en Palamós a Benahomed Chokri, argelino, que vivía en un apartamento del Paseo Marítimo en compañía de dos mujeres. En Barcelona ya había sido detenido su cómplice Zerai Kovider, también argelino. Los dos individuos, junto con un tercero también reclamado por la Interpol, habían cometido un atraco en una joyería de París con un botín de unos treinta millones de pesetas.

ESTRELLAS DEL MES: EL ACEITE Y EL AZUCAR

El hecho que ha dominado el cotidiano vivir durante el mes de octubre ha sido la falta de azúcar y aceite. Las amas de casa han andado atribuladas a la caza y captura de tan codiciadas piezas. Estos problemas han creado un clima que tiene claras reminiscencias de los años cuarenta.

Por un lado, se intenta tranquilizar a la nación con declaraciones de que hay aceite para todos y no faltará azúcar. Las amas de casa no se tranquilizan y la que más, la que menos, se apresura a comprar en las tiendas cuanto aceite y azúcar le venden. Los tenderos al principio no ponen trabas, pero cuando ven que la cosa va en aumento limitan las cantidades por comprador, sin desprenderse del stock de reserva, claro. Los almacenistas y demás tenedores de aceite o azúcar cierran el grifo de las ventas en espera de que los precios suban. No han de esperar mucho para que el éxito corone su estrategia mercantil, pues el Gobierno declara libre el precio del aceite de oliva que naturalmente trepa a alturas hasta ahora vírgenes, y fija precios «reajustados» para los aceites de semillas. Del azúcar hay poquísimas noticias; se rumorea que doblará el precio. Todo ello gravará seriamente las ya quejumbrosas —y con razón— economías domésticas.

TRAMONTANA A RAUDALES

Otra característica dominante en octubre ha sido la tramontana, que ha soplado con persistencia, a veces en tandas de varios días de duración e intensidades altas, impidiendo muchos días la salida a la mar de las barcas de arrastre y traíñas con la consiguiente pérdida de ingresos.

PERO HA HABIDO «BOLETS»

Dicen que la tramontana es mortal para las setas. Sin embargo, bastaron unas ligeras lluvias y unos días tranquilos y soleados para que se produjera una abundante floración al parecer resistente a la tramontana; lo cual ha provocado, los sábados y domingos, una total invasión del bosque por los «boletoires» no sólo del país sino venidos de Barcelona y lugares apartados. Es de notar que la floración ha sido de «pinatells» en gran mayoría, con una muy limitada proporción de «rovellons». Los precios, en la plaza, se contagieron de la psicosis general.

LA PARROQUIA DE SANTA EUGENIA RINDE CUENTAS

En su hoja parroquial se publican las cuentas correspondientes al tercer trimestre de este año. Las colectas para seis distintas atenciones diocesanas totalizaron 102.000 pesetas. La administración parroquial acusó un déficit de 10.000 pesetas, con 135.000 de ingresos y 125.000 de gastos. La guardería infantil ingresó 141.000 pesetas y tuvo de gastos igual cantidad habiendo enjugado un déficit de 19.000 pesetas del trimestre anterior.

III CONCURSO-EXPOSICION DE CANARICULTURA - PALAMOS 1974

Con la exhibición de 400 ejemplares pertenecientes a 50 expositores se abrió en Galerías Tramontán el 31 de octubre el III Concurso-Exposición de Canaricultura al que acudió mucho público que pudo apreciar la amplia variedad de colores en sus distintos matices, de los canarios presentados, todos ellos notables por una u otra característica singular. Los premios principales fueron los siguientes:

Gran Premio Ayuntamiento de Palamós al canario blanco-nieve, presentado por Pedro Sardó, de Palamós.

Gran Premio de Postura, Copa Diputación: canario rizado del Norte, Casimiro Bonay, de Palafrugell.

Varios primeros premios: canarios blanco-nieve, Joan Felip Sau, Gerona.

Tres primeros premios: canarios amarillo y rojo, Lluís Grassot, Palamós.

Primer premio Canario Fantasía, José Mendoza, Barcelona.

Primer premio Color Pastel Rojo, Gabriel de la Paz, Badalona.

Parte de los cincuenta expositores participarán en la Gran Final del Campeonato de Cataluña que se celebrará el próximo enero.

Reformes a l'Església de Santa Eugènia

Aquell retaule de guix pintat mal imitant el marbre, amb gruixudes columnes, formant un conjunt d'aspecte pesat i mancat de qualitat, ha desaparegut de darrera l'altar major de l'església parroquial de Santa Eugènia. Hi ha hagut reformes.

Reformes que denoten una decidida tendència cap a la simplicitat i l'austeritat, abandonant definitivament l'ornamentació a base de material d'imitació i el recargament d'imatges de cartó-pedra i pitxers amb flors artificials.

Les obres a les esglésies estan baix el control d'una comissió de persones enteses que té nomenades el bisbat. Abans, els senyors rectors feien i desfeien segons el seu gust personal, en llurs respectives parròquies. Així es produïren alguns encerts i moltes atzagaïades. Ara hi ha més garanties de que les reformes estiguin basades en criteris solvents.

A l'església de santa Eugènia, en el lloc que ocupava el retaule, hi ha ara solament un crucifix de ferro que fou forjat per Josep Garreta, de Sant Joan i, a la base, un escó de seients de braços i línia austera que ve adossada a la paret resseguint la forma de l'absis. Entre l'escó i l'altar hi ha ara la pila baptismal. L'altar és una simple taula de fusta d'estil català elevada sobre una tarima discreta. Al damunt, suspès amb cordes pels quatre angles del seu bastiment de fusta, hi ha un baldaquí o dosser de roba que forma un sostre sobre l'altar. El bastiment es veu excessivament feixuc. Potser el conjunt guanyaria si tingués una aparença més lleugera. En resum, jo crec que amb la reforma, la nau del temple de santa Eugènia ha millorat molt, no sols per efecte dels nous elements, sinó pel fet d'haver desaparegut aquell retaule, aquelles imatges i aquella volta pintada de blau.

Però sembla com si al Bisbat no hi hagués un criteri unificat en matèria d'ornamentació dels temples, perquè al costat d'aquesta clara afirmació d'idees d'avui que és la reforma de santa Eugènia, s'ha produït un fet ben contradictori. Precisament en ocasió de les obres, una imatge de santa Eugènia fou enviada al Bisbat a que la restaurassin. És una talla policromada, probablement del segle XVIII, d'uns 60 cm. d'alçada. L'escultor la va fer amb una túnica llarga que fou pintada de blau. Quan la imatge va tornar de Girona, estava igual, sense restaurar, però l'havien revestida amb una túnica de roba blanca i un mantell vermell que la cobreixen de cap a peus. No se li veu més que el cap.

Les imatges vestides són d'un altre temps. Revestir-les és una regressió que no pot justificar-se de cap manera i, a més a més, en el cas de Santa Eugènia, una flagrant aberració, doncs la imatge ja va vestida originalment. Per què se l'ha de revestir? Si ens diguessin que ho varen decidir unes monges de clausura, no ens estranyaria gaire. Però si va ser iniciativa de la Comissió, volem que sàpiguen que no arribem a comprendre-ho i que els que han vist la imatge revestida han desaprovat —fora algunes excepcions— la desafortunada i desfasada innovació. Per un cantó, idees modernes. Per l'altre, conceptes antiquats.

Resulta ara que el Bisbat de Girona no és pas sol a aplicar criteris contradictoris. El de Canàries li fa costat segons veiem per dues actituds que vénen a ser respectivament paraleles a les que hem comentat. Allà

MARIA DE CADAQUÉS

BODEGA

Teléfono 31 40 09

PALAMOS

es tracta de la Virgen del Pino, de Las Palmas, i de les donacions de joies per a adornar-la. El bisbe de Canàries, monsenyor Infantes, diu en una pastoral recent: «...Se impone, pues, esta idea de que no sean aceptadas las donaciones de objetos preciosos si no es con la voluntad implícita de que puedan ser dedicadas a fines caritativos...» És una actitud lloable que, a to amb els temps actuals, treca l'absurd costum d'enjoillar les imatges. A la mateixa pastoral monsenyor Infantes diu: «He dispuesto que la bendita imagen, una vez terminada su restauración, sea expuesta públicamente para que cuantos lo deseen puedan conocerla en su primitiva pureza escultórica, tal como fue venerada en sus primeros tiempos». Passat el terme d'exposició, la imatge «volverá a ser cubierta de saya, brazos superpuestos, manos postizas y manto». Segurament per evitar que els devots puguin venerar-la «en su primitiva pureza».

Està comprovat que els bisbats han assimilat bé determinats aspectes de les idees d'avui. En canvi, en matèria d'imatgeria religiosa sembla que els corrents actuals no han penetrat del tot. Encara hi ha bisbes que, en un retorn al segle XVIII, fomenten el teatralisme en les imatges.

Una millora a Santa Maria del Mar

No hi ha cap raó per a que l'església sigui un lloc incòmode. Que s'hi passi fred, per exemple. Abans, el fred de les esglésies tenia fama. Era un fred diferenciat dels altres, insidiós i amb un poder de penetració que no es deturava fins al moll dels ossos, on romanía aferrat durant les llargues cerimònies litúrgiques i era la causa d'uns refredats de molta categoria i persistència.

A Santa Maria de Palamós, igual que a les altres esglésies de la comarca, mai no hi havia hagut res per atenuar el fred, fins que, fa set o vuit anys, hi posaren estufes de botà, que tenen una acció molt localizada i, sense ser inútils, no resolen bé el problema.

Ara a Santa Maria hi estan installant calefacció per aire calent. De fet, és un sistema de renovació forçada de l'aire. L'aire pot ser calent o no, de manera que, si bé l'objectiu és la calefacció, també pot atenuar-se la calor, els vespres d'estiu, mitjançant la injecció d'aire de l'exterior. El sistema està integrat per un calentador a fuel-oil i un impulsor que envia aire calent per uns grossos conductes que desemboquen a la nau de l'església per dos amples forats situats en el pany de paret de l'altar dels metges sant Cosme i sant Damià. La injecció d'aire calent crea un circuit de renovació que va fer pujar uniformement la temperatura de tot el volum d'aire contingut en la nau. La renovació total de l'aire prendrà uns tres quarts d' hora.

L'altar dels metges Cosme i Damià no té arcada ogival com els altres. El sostre és baix i dona lloc, a sobre, a una petita cella ara travessada pels grossos conductes d'aire. Hi ha allí un rosetó donant a l'exterior, que estava aparedat i ara s'ha deixat al descobert. La cella ha estat coberta amb un teulat de plàstic translúcida. Rep, doncs, molta claror de fora. Amb aquest condicionament s'ha pogut obrir en el pany de paret donant a la nau, un finestral nou que s'afegeix al rengle dels altres i per al qual es projecta un vitrall de colors. En aquest pany de paret s'ha deixat marcat amb maons l'arc ogival que hi correspondrà, per si un dia es pot construir de pedra.

Càmara de Comercio e Industria de Gerona

REUNIÓN DEL PLENO

LAS LIMITACIONES DE LA ESTACION DE PORT-BOU

El Pleno acordó hacer llegar a los Ministerios de Comercio, Hacienda, Obras Públicas, Agricultura e Industria así como a la Dirección General de RENFE su preocupación por las dificultades que causa a la importación y exportación de mercancías el tráfico ferroviario en la estación de Port-Bou debido a las deficiencias crecientes de sus instalaciones.

EL PUERTO DE ROSAS, INVIABLE

El Pleno acordó también pasar a estudio de la Comisión de Infraestructura el informe técnico que había encomendado sobre la posibilidad de un puerto comercial de nueva planta en la bahía de Rosas y, visto el contenido de dicho informe, decidió ratificar una vez más el criterio y la actitud de que los esfuerzos de la Provincia deben volcarse en la mejora de las instalaciones ya existentes en Palamós hasta que éste sea el puerto provincial de Gerona.

CREDITOS OFICIALES Y PAPEL COMERCIAL

A la vista de la actual limitación de créditos y siguiente restricción bancaria en el descuento de papel comercial, el Pleno acordó interesar de todos los Bancos otorgantes de Crédito Oficial que acepten descontar a las empresas, desde el momento en que tengan crédito concedido, papel comercial a plazo de noventa y ciento ochenta días, con una cifra de riesgo equivalente a la cantidad que les falte por recibir del préstamo al término de la tramitación del expediente, y también que consientan como forma normal el pago de las anualidades e intereses de los préstamos mediante papel comercial de los mismos plazos, en idénticas condiciones de costo que los Bancos Comerciales.

INFORME DE LA SITUACION ECONOMICA

En el sector industrial persiste la tónica de meses anteriores, acusándose cada vez con mayor fuerza la falta de liquidez y la debilidad en la demanda de productos manufacturados. En el ramo de la construcción (bóvilas, fábricas de pretensados, de hormigones, etcétera) las existencias acumuladas van en continuo aumento, viéndose obligadas algunas industrias a alquilar terrenos anejos a sus fábricas por haber agotado la capacidad de almacenaje en sus patios. El desempleo es potencial en algunas industrias, se ha presentado una suspensión de pagos en el Juzgado de Santa Coloma de Farnés y en los restantes Juzgados de la provincia se tramitan, entre preparaciones ejecutivas y juicios de esta índole, unas sesenta reclamaciones.

En el comercio persiste también la situación anterior, y el descenso del volumen de ventas sólo ha sido sostenido en el ramo alimentario por el exceso experimentado en la venta de azúcar y aceite. Se acentúa la pesadez en los cobros que se sitúan cada vez a mayores plazos y por los retornos de letras y talones en descubierto, que aumentan de forma alarmante.

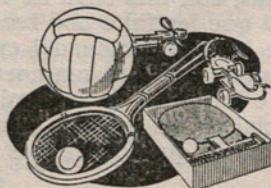
Cámara de Comercio, Industria y Navegación de Palamós

Entre los asuntos de interés general tratados en el último pleno de la Cámara, destacan los siguientes:

En la INDUSTRIA CORCHERA y en la de CERAMICA, se experimenta una retracción de pedidos, disminuyendo en consecuencia el volumen de la exportación, debido a lo incierto de la situación económica mundial, muy especialmente reflejada sobre la demanda procedente del mercado francés. Empieza a notarse en ciertas secciones de ambas industrias, acumulación de existencias. El RAMO CONSTRUCCION, acusa alguna baja de precios en ciertos materiales, que se deja notar mayormente en el sector ladrillero. TUBOS FLEXIBLES y de GOMA, momentáneamente sigue trabajando, pero sin la firmeza de pedidos de antes y con marcadas dificultades de aprovisionamiento. TURISMO Y COMERCIO DERIVADO, muy encalmado desde la mitad de septiembre hasta finales de octubre.

SUMINISTRO A HOTELES Y SIMILARES. — Se considera que para poder sostener las tarifas de las pensiones oficialmente fijadas al ramo de la hostelería, sería necesario que a través de su Sindicato, pudiera lograrse el abastecimiento oficial de los artículos alimenticios, a precios adecuados. En consecuencia, fue acordado, llevar a efecto los trámites y escritos procedentes para tal finalidad.

EL PANORAMA ECONOMICO. — La opinión que mereció el panorama en su aspecto conjunto, es de que estamos en presencia de una situación económica internacionalmente extendida, con caracteres de preocupante intensidad y estimando que lógicamente las crisis de tan dilatado alcance, tienden a crear psicosis de desaliento colectivo. Se aordó hacer un llamamiento general, recomendando se procure mantener una posición de franca voluntad de esfuerzo comunitario, encaminado al propósito de superar dificultades y que para ejemplo y acicate ajenos, la Corporación se dirigiera a las Cámaras hermanas de toda España, proponiendo trabajar unidos para el estudio y la actuación pertinente.

SPORTS LUZURIAGA

Armería LAURA MATEU

López Puigcerver, 1 PALAMÓS Teléfono 31 45 98

Equipos completos para todos los deportes

Atletismo
Foot-ball
Boxeo
Hockey
Baloncesto
Balonmano
Tenis
Montaña
Camping
Pesca submarina
Aparatos para gimnasia

Artículos de Caza de Alta Calidad

Nacionales y de Importación:

Escopetas finas
Armas automáticas -superligeras
Carabinas
Cartuchos
para caza
y tiro

Meteorología local

El friolerillo Octubre

Transcurren los días 1 y 2 con cielo variable, especialmente por las mañanas, aunque mejorando con el sol del mediodía, pero no así el jueves día 3 que se presenta peor, por descargar ligeras precipitaciones aisladas alternando con los períodos de cielo más despejado, tipo éste de tiempo que se repite al siguiente día, viernes 4, persistiendo más espaciadamente el sábado 5, hasta que al atardecer refrescan los aires del Norte que soplan moderados con rachas de frescos, para seguir manifestándose durante las siguientes jornadas, hasta que en el curso del 8 se suavizan los aires norteños que producen un encapotamiento del cielo al atardecer y originan nuevas precipitaciones, especialmente de 19 a 21 horas, las cuales se reproducen hacia el atardecer del día siguiente después del transcurso de una jornada de ambiente variable. Y para el 12 seguimos bajo las altas presiones y tiempo bonancible continuando el anticiclón atlántico y haciendo como de muralla protectora para mantener este tiempo hasta el 14, en que los aires del Norte refrescan y soplan con cierta intensidad, impidiendo la salida de las barcas a la pesca. El día 15 aparece con cielo despejado, pero hacia el atardecer se cubre, produciéndose nuevas lloviznas que cesan al anochecer y aparece un día 17 bello. Pero el 18 se estropea al atardecer con nuevas lloviznas originadas por la nueva borrasca atlántica que ya llega a nuestros dominios. Pasada la borrasca el 19 con precipitaciones ligeras de madrugada, mejoran los días siguientes, los cuales aparecen con neblinas mañaneras que se disipan con la crecida del día y la presencia del sol, aunque sigan los aires del Norte que predominan en todo el mes, hasta que el lunes 28 cambia el tiempo al producirse nuevas lloviznas hacia el atardecer que se mantienen hasta cerca de media noche; pero el día siguientes martes 29 se presenta seco y despejado al reinar fresquita Tramontana que retiene a los pesqueros en puerto, para seguir en la mañana del 30 y mejorar después del mediodía, reapareciendo un jueves 31 seco aunque con cierta persistencia de la nubosidad. Ha transcurrido pues un octubre con la aparición prematura de los primeros síntomas invernales, con temperaturas desacostumbradamente bajas en esta época del año. Las lluvias en octubre sumaron 25 litros por m².

METEO

VENTANAL DE LA CARIDAD

Dirigido por Cáritas Diocesana-Gerona
c/. Fco. Ciurana, 10 - Teléfono 20 49 80

Tal como se ha venido informando, Cáritas Diocesana tiene abierta una Campaña de ayuda a favor de los damnificados de Centroamérica.

Esta realidad angustiosa y apremiante no puede hacernos olvidar los problemas urgentes de las personas que nos rodean; el VENTANAL DE LA CARIDAD, viene de nuevo a recordárnoslo.

Núm. 643.— 2.500 Ptas. solucionarían situación apurada de familia.

Núm. 644.— Madre abandonada por el marido, con 7 hijos menores, necesitan 10.000 Ptas. para intervención quirúrgica de uno de sus hijos.

Núm. 645.— Para evitar el desahucio, familia situación apurada, necesitan 4.500 Ptas.

Núm. 646.— Cabeza de familia, con escasos recursos económicos y 4 hijos menores, precisan 5.000 Ptas. para primeras necesidades.

Núm. 647.— Familia numerosa, esposa enferma, necesitan 1.694 Ptas. para libros escolares.

AMADEO CUADRADO

PINTOR

Pintura Decorativa, Industrial,
Rótulos, Empapelados, etc.

Calle La Pesca, 43 - Tel. 31 47 60 de Palamós

San Antonio de Calonge (Gerona)

Hotel MARINA

Teléfono 31 42 50

PALAMÓS

Bahía

Movimiento portuario de Octubre

Viernes, 11. — Tras permanecer en puerto desde fines del pasado septiembre, salió una vez abonazado el tiempo la motonave panameña *Don José*, que había cargado unas partidas de aceite y que demoró su salida hasta el 11 por razón de la tramontana reincidente.

Sábado, 19. — La misma motonave costera anterior arribó para proceder a otro embarque de nuevos picos de aceite, siguiendo viaje al cabo de unos días de espera.

Viernes, 25. — De las Baleares con cargamento de troncos, la motonave *Cala Blanca* de la Naviera Mallorquina, la cual terminó la descarga al día siguiente, siguiendo viaje vía Villanueva.

Jueves, 31. — Entra de arribada el asiduo *Don José*, que permanecerá hasta el 2 de noviembre.

Cine

Novedades cinematográficas

UN FILM DE SUSPENSE... CON GANGSTERS. — No es frecuente que el cine inglés se adentre por los caminos del cine que, para entendernos más fácilmente, podríamos llamar de gangsters. Maestros en el cine policiaco, con su fina captación del ambiente y la hábil disección psicológica de sus personajes, los realizadores ingleses se encontraban, sin embargo, con que el gangster no era un producto de las Islas Británicas ni resultaba fácil su aclimatación donde ni siquiera la policía lleva armas.

Mas he aquí un brillante ejercicio de habilidad, una película donde a la habilidad para el suspense de los realizadores ingleses se suma la acción violenta sostenida a través de una trama ingeniosísima y donde una pistola crepita como en los más emotivos films americanos.

La celada tiene su máximo aliciente en la habilísima concatenación de las peripecias al servicio de un final sorprendente. Si emocionante es la película en su desarrollo, más lo es cuando el espectador descubre conexiones insospechadas entre sus protagonistas. Insospechadas pero de ningún modo gratuitas. El formidable ingenio del guionista pone en manos del espectador los necesarios elementos de juicio para hacerse una composición de lugar, aunque el reto a su perspicacia es demasiado audaz para que pueda aceptarlo con probabilidades de éxito.

Creemos sinceramente que *La celada* es un film excepcional en su género. Maravillosamente ambientado en un Londres suburbano en el que la intriga surge como elemento espontáneo de su propio carácter, *La celada* debe ser considerado como un paso adelante en el cine de riesgo y emoción.

Son sus intérpretes: Oliver Reed, Jill St. John, Ian McShane, Edward Woodward y Frank Finlay, dirigidos por Douglas Hickox.

DEMANDA CONTRA LA PELICULA «PAPILLON».

Noticias de Chicago dicen que un aficionado a la cinematografía ha presentado una demanda por valor de 250.000 dólares, alegando que la producción *Papillon* no es propiamente un entretenimiento familiar.

Paul Bernstein, abogado, dijo que la película tenía escenas de decapitación, empalamiento y un degollamiento en primer plano no apropiado para los niños.

«La película causó y causará daños irreparables a los niños, en edades tiernas, inocentes e impresionables», dijo Bernstein.

JANE FONDA, EN HANOI. — Jane Fonda, la actriz que comparte el cine con sus actividades más o menos políticas, se encuentra en la actualidad en Hanoi para rodar una película sobre el Vietnam. La información a la prensa procede de la organización «Campaña para la paz en Indochina», con la que mantiene una estrecha vinculación la actriz.

Junto con Jane Fonda han llegado a la capital del Vietnam del Norte su marido Tom Hayden y su hijastro. Toda la familia permanecerá a causa de la película, cerca de un mes en la ciudad. Desde Hanoi la actriz se trasladará a Vietnam del Sur para visitar entre otros lugares la provincia de Quang Tri. La película tratará sobre condiciones de vida en el Vietnam del Sur. Además de la parte documental incluirá una serie de entrevistas con ex prisioneros que resultaron detenidos en las distintas acciones bélicas de esta parte del Vietnam.

J. G. G.

Mercería

Novedades

Marina

Mayor 45

Teléf. 31 41 67

PALAMÓS

Deportes

Fútbol

PALAMOS, 2 - MATARÓ, 2.

OLESA, 1 - PALAMOS, 2.

PALAMOS, 0 - MASNOU, 1.

BADALONA, 1 - PALAMOS, 1.

PALAMOS, 4 - JUPITER, 1.

¡El PALAMÓS C. F. equipo sin suerte!

El equipo local que en la actualidad ocupa el lugar 14 de la tabla con 8 puntos y 2 negativos, muy bien podría encontrarse en estos momentos con dos puntos más y sin negativos, si la desgracia no se hubiese cebado con nuestros colores, ya que nunca debió producirse el empate con el Mataró, ni la derrota frente al Masnou.

El Palamós C. F. que empezó flojo y desconcertado el Campeonato, a medida que va transcurriendo el mismo, se va reencontrando y sus actuaciones hacen concebir fundadas esperanzas en ir mejorando la clasificación que permita situarnos en la zona tranquila de la tabla.

Ante el Mataró, tras de una primera parte anodina y después de ir perdiendo el partido, en la segunda mitad el equipo se hizo merecedor a la victoria por su constante dominio y por la gran cantidad de ocasiones de gol que se crearon. Campderrós fue el goleador del equipo local.

En el desplazamiento a Olesa, el Palamós jugó un inteligente encuentro, planteando una recia defensiva y contraatacando con gran rapidez, llevando el desconcierto en la zaga local. Marcaron los goles palamosenses Campderrós y Berhuezo.

Contra el Masnou, otra vez la suerte se alió con el equipo visitante ya que si bien se mostraron como un gran equipo, compenetrado y fuerte en defensa, el Palamós también disfrutó de ocasiones para, por lo menos, empatar el partido. El gol visitante se produjo en el único fallo que tuvo la defensa local y en la única jugada de ataque del Masnou en toda la segunda mitad.

Meritorio fue el empate logrado en Badalona, en partido disputado con un viento huracanado que dificultaba la práctica del fútbol. Nuestro equipo que en todo el encuentro marchó por delante en el marcador, se vio empatado a sólo dos minutos del final. El autor del gol del Palamós, fue el medio López.

Frente al Júpiter, el Palamós ofreció al público uno de los mejores partidos que se recuerdan en nuestro terreno. Fue la victoria de unos jugadores que se entregaron de principio a fin en defensa de unos colores y que tuvieron que salvar el difícil obstáculo que representaba el potente equipo visitante, cuajado de figuras de renombre. Materializaron este brillante triunfo, los jugadores López, Pujals, Campderrós y Silverio.

En cuanto al equipo que participa en el Campeonato de Tercera Regional, su marcha sigue siendo excelente y se mantiene en las posiciones de honor de la tabla. Sus actuaciones en terreno local se cuentan por amplias goleadas, deleitando al público que asiste a ellos.

El equipo Juvenil, este año formado en su mayoría por ex infantiles de la anterior campaña, sigue su marcha regular, mejorando en cada encuentro pasadas actuaciones.

SA-RE-PLA

Bar-Pista «SAVOY»

TAPAS VARIADAS

General Mola, 8

PALAMOS

JUAN SOLER PARETAS

Construcción de Maquinaria - Especialidad en la del corcho

Calvo Sotelo, 7 - Tel. 31 40 83 - PALAMÓS

Confitería COLLBONI

Signo de buen paladar

P A L A M Ó S

CALZADOS

C. SARQUELLA

ULTIMAS NOVEDADES

Iglesia, 5

PALAMÓS

COL·LECCIÓ DE PROBLEMES DE MOTS ENCREUATS

per N. M. B

PROBLEMA N.º 14

S'han de pintar sis quadrets: 5-C, 1-D, 9-D, 6-E, 6-F i 7-G.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
A									
B									
C									
D									
E									
F									
G									

HORITZONTALS. — A: Cognom d'uns germans russos que varen donar tema a Fedor Dostoiewski per a escriure una de les novelles més realistes de la literatura universal. — B: La qui fa una operació quirúrgica. — C: Filòsof alemany, les obres del qual són avui equiparades, per la seva importància, a les de Platò i de Sòcrates. El mateix us dic. — D: Cordes amb les que es lliga el timó per evitar que sigui emportat pel mar. — E: Individu d'una casta religiosa de l'antiga Pèrsia, similar a la de Zoroastre. Prelat del segle X, que fou bisbe d'Osona i arquebisbe de Vic poc temps abans de morir assassinat. — F: En les plantes, el trobareu al capdavall del pistil, guardant els òvuls. Orb. — G: Hi és, encara que no es vegi. És el que haureu de dir un dia o altre si us voleu casar.

VERTICALS. — 1: Pseudònim amb què Eduard Coca i Vallmajor signava els versos d'humor que publicava a «Cu-cut». Redueix el gra a pols, refregant-lo entre dos cossos durs. — 2: Feia cessar de cremar o de donar llum. — 3: Es diu d'aquell arbre la soca del qual està plena de grops o renucs rudimentaris. — 4: El qui es dedica a pescar amb un filat que es para a certa distància de la riba i que s'acosta després en terra per mitjà de dues cordes lligades als seus extrems. — 5: Una renta l'altra i totes dues la cara. Al revés, fer niu. — 6: Al revés, dona que allesta l'infant d'una altra. Principi i fi de tot. — 7: Zona de l'esfera celeste on hi ha els dotze signes que fan les delícies dels entusiastes de l'horòscop. — 8: Germà d'Electra i fill d'Agamenon, que va donar tema a Esquil per a fer la seva trilogia de tragèdies. — 9: Varem. Es diu d'ell que és el pare de tots els vics però sembla que, darrerament, els sociòlegs moderns estan molt preocupats cercant la manera d'entretenir-lo honestament.

SOLUCIÓ AL PROBLEMA NUMERO 13

A: Agenollat. — B: Ni. Il·luc. — C: Arcaic. As. — D: Tourville. — E: Ona. Eta. I. — F: Le. Tracte. — G: Escuarien.

La vida en Palamós

Registro Civil

Movimiento demográfico del mes de Octubre.

NACIMIENTOS

Francisco Javier Cabezuelo Bustos, Francisca García Rincón, Carlos Guerrero Vizcaíno, Carlos Ribot Plana, Francisco Javier Moreno Giménez, Juan Carlos Cabezuelo Lamela, Lourdes Font, Fullá, Ester Fornós Angosto, María Angeles Herrera Andrés, Katja Coloreu Webel, Manuel Dumont Girona, Cristina Caballero Ortega.

MATRIMONIOS

Juan Felipe Pérez Ramírez con Rosario Mates Gálvez, José Martí Serral con Rosa Rius Fornells, Enrique Mulá Turón con Carmen Casagrán Gubert, Luis Pinilla Laorden con Pilar Tortosa Quintana, Enrique Cruañas Bonany con Angela Mateu Feu, Juan Vergés Fita con Pilar Costa Assamar, Manuel Navarro Uréndez con Teresa Pérez Mateu, Pedro Cubó Ramos con Carmen Grau Zamora, José Pérez Escobar con Carmen Ruiz González, Buenaventura Papió Primé con María Romero García, José Nicolás Martínez con Angeles Martos Montalbán, Enrique Figueras Carles con Rosa Balaguer Nicolau, Benito Fanals Cánova con María del Carmen Fausellas Roget.

DEFUNCIONES

Carmen Comes Vidal, de 80 años; Ramón Viñolas Rovira, de 50; Tecla Balfegó, Fornós, de 81; Antonia Zamora Bernal, de 76; Isidro Simó Farreras, de 68; Juan Perpiñá Costa, de 67; Joaquina Parés Roca, de 77.

Marmolistería PALAMÓS

— Jorge Falgueras Buscaróns

ESPECIALIDAD EN LÁPIDAS CEMENTERIO,
APLACADOS, FACHADAS, COCINAS, ESCALERAS,
MOSTRADORES Y BORDILLOS JARDINERÍA

Calle Balmes, s/n.

PALAMÓS (Gerona)

ENCARGOS

Transportes Segués

PALAMÓS a BARCELONA y viceversa

RECOGIDAS:

BARCELONA

PUJADAS, 46
 JUAN DE AUSTRIA, 80 }
 TEL. 226-98-16 CHAFLAN

Recogidas en PALAMÓS

Tauler Serviá, 9 - Teléfono 31 41 40

EMILIO MATÓ

Suministros para la Construcción
y Decoración

Muebles Cocina

Sanitario

Azulejos

Terrazo

Fibrocemento

Carretera de Gerona, 72

Teléfono 31 40 82

PALAMÓS

ASCENSORES

MONTACARGAS

Enrique Cardellach y H.^{no} S.A

INGENIEROS INDUSTRIALES

SUCURSALES:

GERONA

Plaza Catedral, 1
Tel. 20.32.33

TARRAGONA

Calle Rebollido, 15
Tel. 20.70.46

OFICINAS:

Calle Casanova, 27
Tel. 254.50.08 (5 líneas)

BARCELONA - 11

Fábrica en BADALONA:

Calle Baldomero Solá, 64
Tel. 380.08.44
Tel. 380.33.19

Servicio Técnico en PALAMÓS: Calle José Antonio, n.º 1 - Tel. 315462

Pintor
Decorador

José Orihuela

Carretera de Gerona, 75 Teléfono 31 41 96
Palamós

TRANSPORTES

Vda. de D. Oliver

CALLE ANCHA, 2 Y 4 - TELÉFONO 31 44 46
PALAMÓS

Playa de Aro - Calonge y San Antonio de Calonge

PALAFRUGELL

Calle Caballers, 23 - Teléfono 30 01 39

Llafranch - Calella - Tamariu - Bagur

BARCELONA

Calle de Aragón, 386 - Teléfono 225 81 50

GERONA

Norte, 18 - Teléfono 20 35 44

SAN FELIU DE GUIXOLS

Calle Mayor, 40 - Teléfono 32 02 75

Félix Ribera e Hijos

Consignatarios de buques
Agentes de Aduanas

AGENTES DE

YBARRA Y Cía. - NAVIERA AZNAR
KELLER LINE - ITALIA
E. N. ELCANO
D. G. NEPTUN - NEASA
SVENSKA LLOYD - ROB SLOMAN
MONTSHIP LINES - CAPO LINE

Avenida Gral. Franco, 89
PALAMÓS Teléfono 31 44 00
Telegrams "FRIBERA"

Compañía General de Carbones, S. A.

DELEGACIÓN DE PALAMÓS

HULLAS, ANTRACITAS, COQUES
Y LIGNITOS PARA
INDUSTRIAS, CALEFACCIONES
Y USOS DOMÉSTICOS

OFICINAS:

Pagés Ortiz, 73
Teléfonos 31 44 71
31 44 98

ALMACENES:

Carretera Faro, 5

Electricidad * Lampistería

R O G L A N S

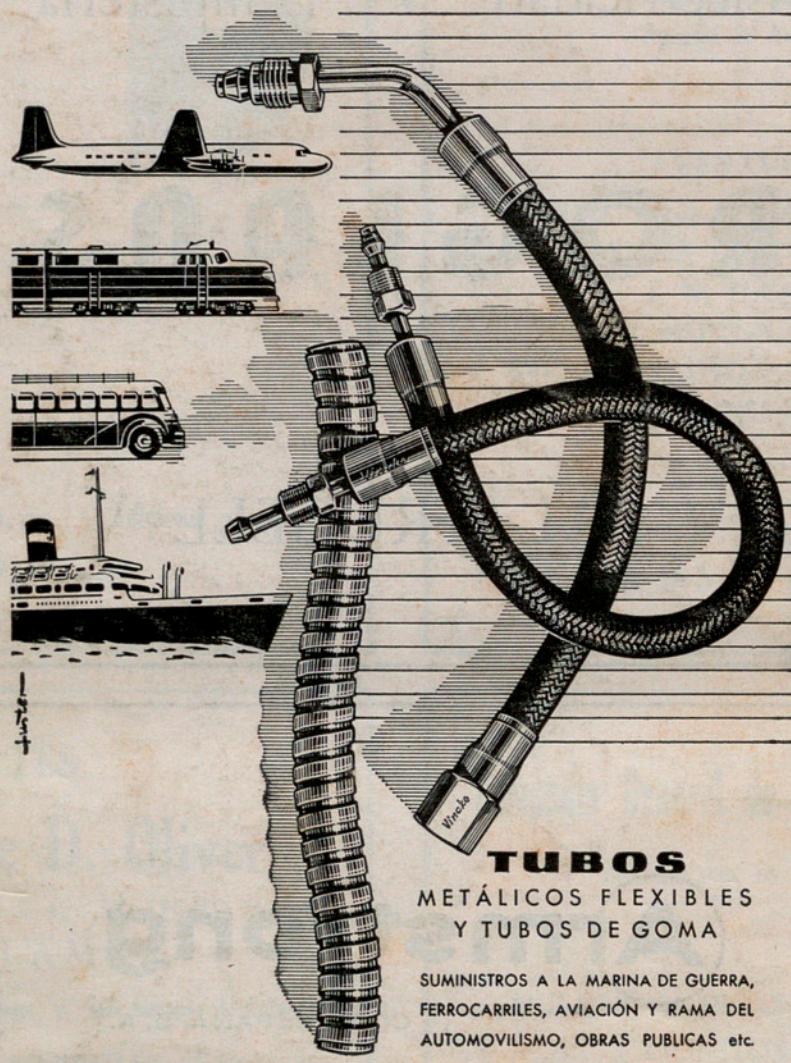
PALAFRUGELL

Armstrong

CORK ESPAÑA, S. A.

TODOS LOS PRODUCTOS DEL CORCHO

PALAMÓS

TUBOS
METÁLICOS FLEXIBLES
Y TUBOS DE GOMA

SUMINISTROS A LA MARINA DE GUERRA,
FERROCARRILES, AVIACIÓN Y RAMA DEL
AUTOMOVILISMO, OBRAS PÚBLICAS etc.

Vincke PALAMÒS